Skundo dėl ne teismo tvarka priimto nutarimo
administracinio nusižengimo byloje bylos Nr. II-
16-503/2024; Proceso Nr. 4-53-3-00073-2024-3;
Procesinio sprendimo kategorija 21.10.4

MARIJAMPOLĖS APYLINKĖS TEISMAS NUTARIMAS

2025 m. sausio 10 d.
Vilkaviškis

Marijampolės apylinkės teismo Vilkaviškio rūmų teisėjas Valdas Petraitis, sekretoriaujant Vilmai Matulevičienei, dalyvaujant: pareiškėjui A. K., institucijos priėmusios skundžiamą nutarimą atstovei Linai Balsevičienei, viešame teismo posėdyje išnagrinėjo A. K., gim., gyv., skundą dėl Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos (toliau - AAD) pareigūnės Audronės Pečelienės 2024 m. spalio 31 d. nutarimo Nr. AM-AADANR_N-2701-2024 panaikinimo.

Teismas
n u s t a t ė:

AAD pareigūnė Audronė Pėčelienė 2024 m. spalio 31 d. priėmė nutarimą Nr. AMAAD-ANR_N-2701-2024, kuriuo A. K., už tai, kad šis statybvietėje, adresu J. Basanavičiaus a. 3A, Vilkaviškis, vykdydamas statybos darbus, laikotarpiu nuo 2023-10-03 iki 2023-11-03 nevykdė atliekų susidarymo apskaitos ir tokiu būdu pažeidė Atliekų susidarymo ir tvarkymo apskaitos ir ataskaitų teikimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. gegužės 3 d. įsakymu Nr. D-367 „Dėl atliekų susidarymo ir tvarkymo apskaitos ataskaitų teikimo taisyklių patvirtinimo“ 6.6. punkto reikalavimus, pripažino kaltu pagal Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso (toliau - ANK) 247 straipsnio 37 dalį, ir už tai jam paskyrė nuobaudą – įspėjimą.

A. K. (toliau - pareiškėjas) teismui pateikė skundą dėl anksčiau minėto ir nutarimo panaikinimo. Skunde iš esmės nurodė, jog šis nutarimas nepagrįstas, neteisėtas. Bylos nagrinėjimo metu pareigūnė jį suklaidino, kad jis yra atliekų tvarkytojas ir padarė anksčiau minėtą administracinį nusižengimą dėl ko jis ir sutiko su pažeidimu. Tačiau, vėliau įsigilinęs į Taisyklių 6.6 punkto nuostatas, suprato, kad jam ši Taisyklių norma buvo pritaikyta nepagrįstai, nes jis nėra juridinis ar fizinis asmuo, kuris atlieka atliekų tvarkymo veiklą ir dėl to jis neįpareigotas pildyti atliekų apskaitos žurnalus kaip numato minėtų Taisyklių 6.6 p. nuostatos. Laikotarpiu nuo 2023- 10-03 iki 2023-11-03 jis pagal 2023-10-03 rangos sutartį su MB „V. T.“ atliko dalinę stogo renovaciją objekte, adresu J. Basanavičiaus a. 3A. Jo darbas buvo atlikti dalinius stogo remonto darbus, t. y. pakeisti dalį stogo. Šioje sutartyje buvo numatyta, kad jis savo jėgomis turi sutvarkyti darbo vietą, t. y. išvežti šiukšles. Tokia sutartis jo praktikoje pasitaikė pirmą kartą. Įprastai jis atlieka stogo dengimo darbus, o atliekas po remonto darbų susitvarko patys užsakovai, nes jo darbas yra specialieji statybos darbai (stogų dengimas), o atliekų tvarkymas nėra jo veikla. Šiukšlių ir atliekų išvežimas iš objekto, adresu J. Basanavičiau a. 3A, Vilkaviškis, buvo vienkartinis atvejis kai, vykdydamas rangos sutarties įsipareigojimus, privalėjo darbo vietą ir aplinką palikti tvarkingą. Jis visas susidariusias atliekas išvežė į utilizavimo aikšteles ir pridavė pagal reikalavimus. Kadangi jo darbas nėra atliekų tvarkymas ir jis nesiverčia šia veikla, todėl mano, kad jis buvo netinkamai prilygintas atliekų tvarkytojui ir patrauktas administracinėn atsakomybėn pagal ANK 247 straipsnio 37 dalį nesant tam teisinio pagrindo (nes jis nėra šio administracinio nusižengimo subjektas). Pažymėjo, kad vykdant administracinio nusižengimo bylos tyrimą nebuvo surinkta (gauta) neginčijamų ir akivaizdžių faktinių duomenų ir (ar) bylai reikšmingų aplinkybių, kurios patvirtintų tai, jog jis padarė minėtą administracinį nusižengimą.

Institucijos priėmusios skundžiamą nutarimą atstovas teismui pateikė atsiliepimą į pareiškėjo skundą. Siame iš esmės nurodė, jog su skundu nesutinka, nes šis nepagrįstas. Be to, surinkta bylos medžiaga patvirtina, kad Pareiškėjas, dirbantis pagal verslo liudijimą, pagal su Užsakovu sudarytą sutartį, vykdė statybos darbus, t. y. atliko pastato stogo renovaciją - dalį senos skardinės stogo dangos (apie 120 m²) pakeitė nauja,

kitai stogo daliai, dengtai be asbestiniu šiferiu - atliko dalinį remontą, atkeliant šiferį, sutvarkant problemiškas vietas ir vėl jį sudedant atgal. Tiek Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo (suvestinė redakcija nuo 2023-10-04 iki 2024-08-31) 2 straipsnio 37 dalyje, tiek Atliekų tvarkymo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. 217 „Dėl atliekų tvarkymo taisyklių patvirtinimo" redakcija, (Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2017 m. spalio 9 d. įsakymo Nr. D1-831 suvestinė redakcija nuo 2023-07-25 iki 2024-10-08) 5 punkto 5.5 papunktyje, sąvoka „Įmonė“ apibrėžiama kaip fizinis asmuo, vykdantis individualią veikla, juridinis asmuo, kita organizacija ar jų padaliniai. Taisyklių 6 punkto 6.6 papunktyje nurodyta, kad atliekų susidarymo apskaitą atskirai GPAIS turi vykdyti įmonės, <...>, kurios įpareigotos vykdyti Statybinių atlieku tvarkymo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. DI-637 „.Dėl statybinių atliekų tvarkymo taisyklių patvirtinimo“ (toliau - Statybinių atliekų tvarkymo taisyklės), nustatytą atliekų apskaita. O Statybinių atliekų tvarkymo taisyklių (suvestine redakcija nuo 2018-07-01 iki 2024-10-31) 6 punkte nurodoma, kad statybvietėje turi atliekų būti pildomas apskaita, atliekų apskaitos žurnalas, vedama susidariusių ir perduotų tvarkyti statybinių nurodomas jų kiekis, teikiamos atliekų apskaitos ataskaitos Atliekų tvarkymo taisyklėse ir Atliekų susidarymo ir tvarkymo apskaitos ir ataskaitų teikimo taisyklėse, patvirtintose susidarymo Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. gegužės 3 d. įsakymu Nr. Dl-367 „Dėl Atliekų susidarymo ir tvarkymo apskaitos ir ataskaitų teikimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau - Atliekų ir tvarkymo apskaitos ir ataskaitų teikimo taisyklės), nustatyta tvarka. Apibendrinant atlikdamas teisės aktuose nustatytus reikalavimus matyti, kad Pareiškėjas, dirbdamas pagal verslo liudijimą ir statybos darbus (stogo remontą) pagal sutartį, kurioje buvo įpareigotas sutvarkyti statybos darbų metu susidariusias statybines atliekas, privalėjo šias atliekas ne tik perduoti apskaitą teisėtiems atliekų tvarkytojams (ką ir padarė), bet vykdyti susidariusių ir perduotų tvarkyti atliekų apskaitą Vieningoje gaminių, pakuočių ir atliekų apskaitos informacinėje sistemoje (GPAIS) teisės ir jis šia aktų veikla nustatyta tvarka. Pareiškėjo tvirtinimas, kad jo tiesioginis darbas nėra atliekų tvarkymas administracinėn nesiverčia, todėl jis netinkamai buvęs prilygintas atliekų tvarkytojui ir patrauktas atsakomybėn pagal ANK 247 straipsnio 37 dalį, neturi teisinio pagrindo, kadangi kad atliekų šiuo apskaitą atveju privalo Pareiškėjas, vykdyti ne tik atliekų tvarkytojai, bet ir atliekų turėtojai (darytojai), kaip perduoti jas atliekų tvarkytojams, kurie veiklos metu susidariusių atliekų patys netvarko, o privalo esančio GPAIS išrašo turintiems teisę užsiimti atliekų tvarkymo veikla. Iš byloje apskaitos matyti, kad Pareiškėjas GPAIS nėra užsiregistravęs ir atliekų susidarymo tyrimo šioje sistemoje nevykdė. Todėl Pareiškėjo teiginys, kad administracinio nusižengimo kurios patvirtintų, metu nebuvo surinkta akivaizdžių ir neginčijamų įrodymų ir bylai reikšmingų aplinkybių, traktuotinas kad buvo padarytas administracinis nusižengimas, laikytinas nepagristu ir susidarymo ar kaip tvarkymo bandymas išvengti atsakomybės. Mano, kad Pareiškėjui atsakomybė už atliekų apskaitos netvarkymą ar netinkamą tvarkymą, numatyta Administracinių nusižengimų kodekso 427 straipsnio 37 dalyje, taikyta pagrįstai ir teisėtai. Vadovaujantis galiojančiais teisės aktų reikalavimais, visapusiškai išnagrinėjus bylos medžiagą ir objektyviai įvertinus visas aplinkybes, manome, kad administracinio nusižengimo tyrimo medžiagoje pakanka patikimų, teisėtai gautų įrodymų, pagrindžiančių A. K. kaltę ir leidžiančių teigti, kad Pareiškėjas padarė jam inkriminuojamą administracinį nusižengimą. Pareiškėjui nutarimu dėl administracinio nusižengimo, kai protokolas nesurašomas paskirta švelniausia sankcijoje numatyta administracinė nuobauda - įspėjimas, kurios tikslas yra pasiekti, kad ateityje Pareiškėjas analogiškų pažeidimų nekartotų.

Teismo posėdžio metu pareiškėjas skundą palaikė. Iš esmės pakartojo skunde aprašytas aplinkybes, argumentus. Prašė skundą tenkinti, - panaikinti skundžiamą nutarimą.

Teismo posėdžio metu institucijos priėmusios skundžiamą nutarimą atstovė su skundu nesutiko. Iš esmės pakartojo atsiliepime į skundą aprašytas aplinkybes, argumentus. Prašė skundo netenkinti.

Teismas

k o n s t a t u o j a:

Pagal pareiškėjo skunde, teismo posėdžio metu duotus paaiškinimus ir institucijos priėmusios skundžiamą nutarimą atstovo atsiliepime į skundą aprašytas aplinkybes, bei šios institucijos atstovės teismo posėdžio metu duotus paaiškinimus, byloje surinktą rašytinę medžiagą nustatyta, kad A. K., dirbdamas pagal verslo liudijimą Nr. ZC481871-1, statybvietėje, esančioje J. Basanavičiaus a. 3A, Vilkaviškis, pagal jo ir MB „V. T" 2023- 10-03 sudarytą statybos rangos sutartį vykdė statybos darbus, laikotarpiu nuo 2023-10-03 iki 2023- 11-03. Minėta statybos rangos sutartimi pareiškėjas A. K įsipareigojo - darbus atlikti laikantis galiojančių statybos normų ir taisyklių bei vadovaujantis aplinkos apsaugos ir kt. reikalavimais bei už tai pilnai atsakyti prieš kontroliuojančias institucijas įstatymų nustatyta tvarka (minėtos sutarties 2.1.5 punktas); darbo vietą ir jos aplinką palikti tvarkingą (minėtos sutarties 2.1.6). A. K. atlikto statybos darbo - dalinės stogo

renovacijos, metu susidarė statybinės atliekos: 530 kg metalo atliekos; 0,110 t mišrių statybinių ir griovimo atliekų, 1,020 t didžiųjų atliekų. Šias atliekas A. K. kaip fizinis asmuo iš minėto statybos objekto nuvežė ir pridavė atliekų tvarkytojams (metalo laužo pirkimo - pardavimo sutartis FER V Nr. 32309; pinigų išmokėjimo kvitas FER VK Nr. 32309; atliekų priėmimo pažymos).

Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo 2 straipsnio 37 dalyje, tiek Atliekų tvarkymo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. 217 „Dėl atliekų tvarkymo taisyklių patvirtinimo" (Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2017 m. spalio 9 d. įsakymo Nr. D1-831 redakcija, suvestinė redakcija nuo 2023-07-25 iki 2024-10-08) 5 punkto 5.5 papunktyje, sąvoka „Įmonė“ apibrėžiama kaip fizinis asmuo, vykdantis individualią veikla, juridinis asmuo, kita organizacija ar jų padaliniai. Taisyklių 6 punkto 6.6 papunktyje nurodyta, kad atliekų susidarymo apskaitą atskirai GPAIS turi vykdyti įmonės, kurios įpareigotos vykdyti Statybinių atliekų tvarkymo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. Dl-637 „Dėl statybinių atliekų tvarkymo taisyklių patvirtinimo" (toliau - Statybinių atliekų tvarkymo taisyklės), nustatytą atliekų apskaitą. Statybinių atliekų tvarkymo taisyklių 6 punkte nurodyta, kad statybvietėje turi būti pildomas atliekų apskaitos žurnalas, vedama susidariusių ir perduotų tvarkyti statybinių atliekų apskaita, nurodomas jų kiekis, teikiamos atliekų apskaitos ataskaitos Atliekų tvarkymo taisyklėse ir Atliekų susidarymo ir tvarkymo apskaitos ir ataskaitų teikimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. gegužės 3 d. įsakymu Nr. Dl-367 „Dėl Atliekų susidarymo ir tvarkymo apskaitos ir ataskaitų teikimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau - Atliekų susidarymo ir tvarkymo apskaitos ir ataskaitų teikimo taisyklės), nustatyta tvarka.

Pagal anksčiau aprašytas aplinkybes teismas daro išvadą, kad A. K., dirbdamas pagal verslo liudijimą ir atlikdamas statybos darbus (stogo remontą) pagal minėtą sutartį, kuria buvo įsipareigojęs sutvarkyti statybos darbų metu susidariusias statybines atliekas, privalėjo šias atliekas ne tik perduoti teisėtiems atliekų tvarkytojams perduotų tvarkyti atliekų (ką ir padarė), bet vykdyti susidariusių ir sistemoje (GPATS) apskaitą Vieningoje gaminių, pakuočių ir atliekų apskaitos informacinėje išrašas, - kad A. K. teisės aktų GPAIS nustatyta tvarka, tačiau jis to nepadarė. Tai patvirtina ir GPAIS nėra užsiregistravęs ir atliekų susidarymo apskaitos šioje sistemoje nevykdė.

Teismas, įvertinęs bylos medžiagą, skundžiamą nutarimą priėmusios pareigūnės įrodymų vertinimo aspektu, sprendžia, kad ši pagrįstai padarė išvadą, jog A. K. anksčiau aprašyta teisės norminių aktų nustatyta tvarka netvarkė Atliekų susidarymo ar tvarkymo apskaitos.

Tačiau nėra duomenų, kad A. K. anksčiau baustas už administracinį nusižengimą , susijusį su aplinkos apsauga. A. K. iš esmės pripažino, kad minėtame statybos objekte, anksčiau aprašyta teisės norminių aktų nustatyta tvarka netvarkė Atliekų susidarymo ar tvarkymo apskaitos, Jis nurodė, jog tai jis netvarkė, nes nežinojo, kad tai jis privalėjo sutvarkyti, jog tai buvo pirmas kartas. Nenustatyta, kad A. K. anksčiau aprašytu teisės pažeidimu buvo padaryta kokia tai žala. A. K. neveikimu padarytas anksčiau aprašytas teisės pažeidimas net nesudaro galimybės kilti žalai. Nenustatyta, kad A. K. kryptingais, nuosekliais veiksmais siekė, norėjo padaryti minėtą teisės pažeidimą. Be to, akivaizdu, jog minėtos statybinės atliekos atliekų tvarkytojų buvo įtrauktos į sistemą GPAIS.

Pagal tai ir vadovaudamasis bendraisiais teisės principais (protingumo, proporcingumo, teisingumo) ir ANK 12 straipsnio nuostatomis, teismas sprendžia, kad A. K. padaryta veika vertintina kaip mažareikšmė, todėl jis nuo administracinės atsakomybės atleidžiamas.

Teismas, vadovaudamasis ANK 565^1 straipsnio 4 punktu, 642 straipsnio 1 dalies 2 punktu,

n u t a r i a:

panaikinti Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos pareigūnės Audronės Pėčelienės 2024 m. spalio 31 d. nutarimą Nr. AM-AAD-ANR_N-2701-2024.

Vadovaujantis ANK 12 straipsniu, dėl administracinio nusižengimo, numatyto ANK 247 straipsnio 37 dalyje, A. K. atleisti nuo administracinės atsakomybės dėl nusižengimo mažareikšmiškumo ir administracinio nusižengimo teiseną jo atžvilgiu nutraukti.

Nutarimas per 20 dienų nuo jo paskelbimo gali būti skundžiamas Kauno apygardos teismui, skundą paduodant Marijampolės apylinkės teismui (Vilkaviškio rūmai)

Teisėjas Valdas Petraitis